

panorama

coface

August 2013

Studiu sectorial - Industria de masini si echipamente din Romania

CUPRINS

- / 02 Prefata
- / 02 Sumar
- / 04 Prezentarea generala a industriei de masini si echipamente
- / 05 Structura pietei si indicatori reprezentativi la nivel sectorial
- / 08 Situatiia financiara a companiilor din sector
- / 17 Comportamentul de plati al companiilor, datorii restante si incidente de plata
- / 23 Situatiia juridica a companiilor si impactul insolventelor
- / 29 Analiza riscului sectorial din perspectiva Coface

1. PREFATA

Coface Romania continua seria de studii dedicate celor mai importante sectoare de activitate din economia romaneasca cu prezentarea industriei de masini si echipamente, un domeniu caracterizat nu numai prin impactul semnificativ pe care il are in prezent in ansamblul economiei, dar si prin oportunitatile de dezvoltare pe care le ofera, dupa cum se va observa din analiza situatiei financiare, juridice si a riscului comercial a companiilor ce activeaza in acest domeniu.

Conform situatiilor financiare publicate de Ministerul Finantelor, cele 5.471 de firme considerate active care functionau la sfarsitul anului 2011 in sectorul industriei de masini si echipamente¹, au generat o cifra de afaceri totala de 66 MLD RON si un numar de 255.032 de locuri de munca, detinand astfel o pondere de peste 6,5% din cifra de afaceri si din efectivul de salariati raportat la nivelul intregii economii.

2. SUMAR

Analiza indicatorilor financiari agregati pozitioneaza companiile din industria de masini si echipamente drept un adevarat model de contracarare a efectelor crizei financiare prin gestionarea eficienta a activitatii, principalele tendinte remarcate la nivel sectorial fiind:

- Situatia pozitiva a sectorului, indicata de cresterea cifrei de afaceri (+20%) si a numarului de salariati (+7%) in 2011 fata de anul anterior, este confirmata si de evolutia profitabilitatii companiilor, care reprezinta un adevarat punct forte al acestei industrii si unul dintre elementele care au contribuit decisiv la imbunatatirea pozitiei financiare in perioada mentionata.
- Dupa 2 ani consecutivi in care s-au inregistrat pierderi nete ce atinsesera 550 MIL RON la sfarsitul lui 2009, companiile din

sector au reusit in 2010 un adevarat reviriment prin obtinerea unui rezultat net pozitiv de 881 MIL RON, pentru ca anul 2011 sa marcheze consolidarea acestei evolutii printr-o crestere spectaculoasa a profitului net (+61,5%), pana la nivelul de 1,42 MLD RON.

- Aceste evolutii sunt cu atat mai notabile cu cat din analiza detaliata a cifrei de afaceri si a profitului se poate observa ca rezultatele remarcabile la nivel sectorial au fost obtinute prin contributia companiilor din toate segmentele de marime, activand in toate cele 5 diviziuni de activitate considerate.
- Astfel, cresterea cu 11,15 MLD RON a cifrei de afaceri 2011 fata de 2010 a fost posibila si datorita firmelor mici si mijlocii (+1,36 MLD RON crestere cumulata), observandu-se de asemenea ca activitatea desfasurata pe parcursul anului 2011 a fost profitabila la nivelul tuturor cele 5 diviziuni ale sectorului care au inregistrat ponderi in profitul net cumulat al sectorului cuprinse intre 6% (diviziunea 33) si 30% (diviziunea 29).
- Din perspectiva evolutiei creantelor in functie de modificarea cifrei de afaceri prezentata pe larg in sectiunea 5 a studiului, rezulta ca 55% dintre companiile ce activeaza in industria de masini si echipamente prezinta un risc de insolventa scazut sau mediu, 31% inregistreaza risc in crestere si doar 14% se confrunta cu risc mare, o distributie asemanatoare a nivelului de risc consemnandu-se si in cazul firmelor analizate individual de Coface in 2012.
- Evolutia pozitiva constanta a celor mai importante 100 de firme din acest sector industrial pe parcursul anului 2012 (crestere cumulata cu peste 6% a cifrei de afaceri la 31.12.2012) creeaza premisele mentinerii si in viitor a tendintei de dezvoltare la nivelul intregului sector.

¹Reprezentat de gruparea domeniilor de activitate corespunzatoare diviziunilor CAEN 27,28,29,30,33

Pozitionarea favorabila a sectorului din punctul de vedere al situatiei financiare ar putea fi insa partial afectata de tendintele recente constatate in comportamentul de plata al companiilor, dupa cum rezulta din evaluarea disciplinei de plata² in sectiunea 6 a studiului:

- 14% dintre companiile din sector inregistrau la 31 Martie 2013 datorii restante la bugetele de stat. Valoarea medie a datoriei restante per companie din sector (963 K RON, in crestere cu peste 50% fata de sfarsitul anului 2012) este influentata semnificativ de primele 5 companii ca marime a datoriilor restante (Top 5 datornici), care genereaza nu mai putin de 51% din totalul datoriilor.
- Coreland aceasta evolutie a datoriei medii cu reducerea de 35% a numarului de firme care au datorii restante la 31.03.2013 fata de 31.12.2012, putem desprinde principala tendinta manifestata in cadrul acestui sector: in timp ce majoritatea contribuabililor din sector (86%) isi achita la timp datoriile, se amplifica problemele legate de achitarea obligatiilor la bugetele de Stat de catre contribuabilii mari recunoscuti ca datornici, care continua sa acumuleze datorii si sa deterioreze situatia de ansamblu a sectorului.
- Reducerea numarului companiilor cu intarzieri la plata pe fondul cresterii valorii medii a restantelor catre bugetul de stat este in linie cu trendul general din piata, in conditiile in care Coface semnaleaza prin studiile publicate in anul 2013 cresterea incidentei problemelor de lichiditate in randul companiilor medii si mari.
- Analiza numarului incidentelor de plata cu instrumente de debit in perioada 2006-2013 indica existenta a doua momente dificile din punctul de vedere al disciplinei de plati a companiilor: anul 2006 (cand s-a inregistrat

numarul maxim de incidente din sector – peste 1.000) si anul 2009 (cand efectele crizei financiare au determinat triplarea numarului de incidente fata de anul anterior), amploarea fiecaruia dintre cele doua „socuri” reducandu-se gradual pe parcursul urmatoilor 2 ani (2007-2008 si respectiv 2010-2011).

- Evolutia recenta (anul 2012 si S1 2013) arata o noua tendinta de deteriorare a comportamentului de plati in sector, cel mai ingrijorator aspect fiind ca pe parcursul primului semestru din 2013, s-au inregistrat 411 incidente de plata, iar o evolutie similara si in cea de-a doua jumatate a anului ar duce la aparitia unui nou moment dificil si chiar la depasirea numarului anual de incidente inregistrat in 2009 in contextul crizei economico-financiare.

Verificarea situatiei juridice a companiilor din punctul de vedere al implicarii in litigii comerciale (procese in instanta) si impactului insolventelor, realizata in sectiunea 7 a studiului scoate in evidenta urmatoarele:

- La sfarsitul primului semestru din 2013 un numar de 1.412 de firme (26% din total) apareau implicate in calitate de debitor in dosare avand ca obiect al cauzei: insolventa, somatia de plata sau ordonanta de plata, 281 dintre ele fiind inregistrate in instanta, in mai mult de 5 astfel de dosare.
- Rata de acceptare de catre instanta a cererilor de insolventa depuse impotriva companiilor din sector se ridica la 20%.
- Industria de masini si echipamente nu se plaseaza in randul sectoarelor „fruntase” din punctul de vedere al insolventelor, ocupand pozitia 15 intr-un top de 23 de sectoare de activitate, cu o pondere numerica de sub 1% in totalul insolventelor inregistrate la nivel national (in linie cu ponderea numerica a firmelor care activeaza in acest sector

²Realizata prin analiza datoriilor restante la bugetele de Stat si verificarea incidentelor de plati la CIP

raportat la totalul firmelor active din Romania).

- Indicatorii financiari ai companiilor insolvente din sector inregistreaza valori mult mai slabe decat cei calculati la nivelul tuturor firmelor insolvente din Romania, ceea ce arata ca in cazul acestui domeniu de activitate procedura insolventei si-a indeplinit in mare masura, rolul de „selectie” din punct de vedere economico-financiar al companiilor, afectand cu preponderenta firmele care au ajuns sa prezinte dezechilibre grave pe fondul unui management financiar defectuos si mai putin pe cele care au inregistrat doar o senzitivitate crescuta pe fondul unor socuri interne si externe.

3. PREZENTAREA GENERALA A SECTORULUI INDUSTRIEI DE MASINI SI ECHIPAMENTE

Pentru realizarea acestui studiu, in cadrul sectorului industriei de masini si echipamente au fost grupate companiile considerate active³ al caror obiect principal de activitate declarat se incadreaza in urmatoarele diviziuni ale codului CAEN:

- 27 - Fabricarea echipamentelor electrice;
- 28 - Fabricarea de masini, utilaje si

echipamente;

- 29 - Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor si semiremorcilor;
- 30 - Fabricarea altor mijloace de transport;
- 33 - Repararea, intretinerea si instalarea masinilor si echipamentelor.

Pe baza acestei grupari a rezultat un univers total de 5.471 de companii din acest sector de activitate, incadrate pe clase de marime dupa cum urmeaza in tabelul de mai jos.

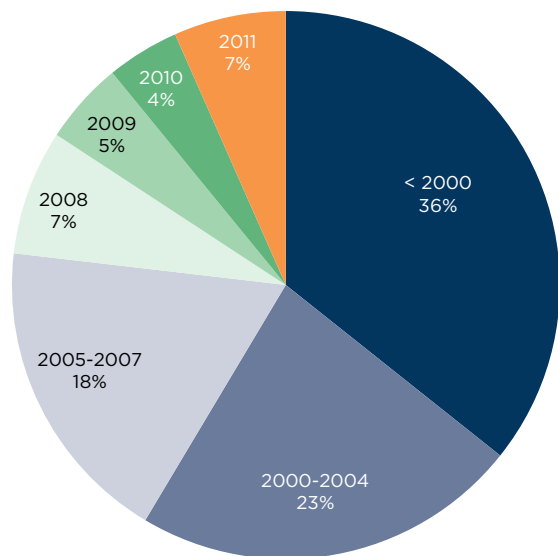
Cu toate ca ponderea majoritara a firmelor din segmentul microintreprinderilor in structura sectorului este evidenta (73,22%), corelarea datelor de mai sus cu rezultatele studiului dedicat microintreprinderilor realizat anterior de Coface Romania⁴ indica faptul ca industria de masini si echipamente nu se afla printre domeniile de activitate preferate ale acestui segment de firme, care la nivelul numarului total de companii din economie inregistreaza o pondere superioara (89,79%) fata de cea sectoriala.

Clasa de marime	Numar firme	Pondere in total firme	Criterii de incadrare
Microintreprinderi	4.006	73,22%	Pana la 9 salariati, cifra de afaceri sau active totale sub 2 MIL EUR
Intreprinderi mici	934	17,07%	10 - 49 de salariati, cifra de afaceri sau active totale sub 10 MIL EUR
Intreprinderi mijlocii	353	6,45%	50 - 249 de salariati, cifra de afaceri sub 50 MIL EUR sau active totale sub 43 MIL EUR
Intreprinderi mari	129	2,36%	250 - 999 de salariati
Intreprinderi foarte mari	49	0,90%	Peste 1.000 de salariati
TOTAL	5.471	100%	

³Prin depunerea situatiilor financiare pentru anul 2011 la Ministerul Finantelor Publice

⁴“Radiografia microintreprinderilor din Romania” - studiu publicat de Coface in Martie 2013

Distributia numerica a firmelor in functie de anul infiintarii

Pe baza distributiei numerice a firmelor active din industria de masini si echipamente in functie de anul infiintarii, putem aprecia ca piata acestui sector este, fara indoiala, una matura. 59% dintre companii sunt infiintate inainte de 2005 si au asadar o experienta de peste 8 ani in domeniul lor de activitate. Aceste companii au, de asemenea, si cel mai important rol economic si social in ansamblul industriei, evidentiat prin faptul ca genereaza:

- 84% din locurile de munca inregistrate in cadrul sectorului;
- 85% din cifra de afaceri sectoriala si din totalul activelor;
- 81% din valoarea totala a creantelor si 82% din totalul datoriilor;
- Peste 89% din valoarea totala a capitalurilor proprii.

4. STRUCTURA PIETEI SI INDICATORI REPREZENTATIVI LA NIVEL SECTORIAL

Utilizand datele financiare publicate de Ministerul Finantelor, Coface Romania a calculat principalii indicatori de structura si performanta financiara, atat punctual la nivelul tuturor companiilor romanesti care au depus situatiile financiare anuale, cat si prin utilizarea unor criterii de agregare la nivelul sectorului de activitate, clasei de marime a companiilor, anul infiintarii etc.

Analiza indicatorilor financiari aferenti activitatii desfasurate din ultimii ani de companiile din sectorul industriei de masini si echipamente ne ofera informatii importante despre situatia si pozitionarea acestui domeniu in ansamblul economiei romanesti:

- Numarul firmelor din sector considerate active s-a stabilizat in perioada 2010-2011, inregistrand in 2011 o scadere minora de doar 1,49% fata de 2010, dupa ce la sfarsitul anului 2009 se inregistrase o reducere procentuala de peste 7 ori mai mare, respectiv 11,44%, fata de 2008.
- 25% dintre firmele considerate active la sfarsitul anului 2011 (1.359 de firme din totalul de 5.471) nu mai desfasurau o activitate economica relevanta (cifra de afaceri declarata fiind 0), sectorul inregistrand astfel o reducere cu 4% a numarului de firme care desfasoara efectiv activitate comparativ cu anul 2010.
- Cifra de afaceri totala generata de firmele din acest sector s-a ridicat in 2011 la 66,07 MLD RON, in crestere cu 20% fata de 2010, ceea ce corespunde unei ponderi de 6,58% din totalul cifrei de afaceri generate in 2011 de toate companiile active din Romania.
- Cu toate ca, in valori absolute, cresterea cu 11,15 MLD RON a cifrei de afaceri 2011 fata de 2010, la nivelul sectorului a fost generata in cea mai mare parte de companiile cu cifra de afaceri peste 100 MIL EUR (care au reusit o

crestere consolidata de 9,91 MLD RON a cifrei de afaceri), trebuie remarcata si contributia companiilor de dimensiuni mici si mijlocii la evolutia pozitiva a acestei industrii (+0,54 MLD RON si respectiv, +0,82 MLD RON). Singurul segment care s-a confruntat cu scaderea cifrei de afaceri este cel al firmelor cu cifra de afaceri intre 50-100 MIL EUR (care a inregistrat o reducere agregata de 0,12 MLD RON).

- Numarul total de angajati declarati de companiile din sectorul masini si echipamente era la sfarsitul anului 2011 de 255.032 de persoane (reprezentand 6,56% din totalul de 3,89 milioane de angajati declarati la nivelul intregii economii), fiind in crestere cu aproape 7% fata de efectivul de angajati existent la sfarsitul anului anterior (238.980 de angajati).
- Evolutia pozitiva a sectorului de masini si echipamente, indicata de cresterea cifrei de afaceri si a numarului de salariati, este intarita si de analiza profitabilitatii pe parcursul ultimilor patru ani, care pozitioneaza aceasta industrie drept un adevarat model de contracarare a efectelor crizei financiare prin gestionarea eficienta a activitatii.
- Astfel, dupa 2 ani consecutivi in care s-au inregistrat pierderi nete ce atinsesera 550

MIL RON la sfarsitul lui 2009, companiile din sector au reusit in 2010 un adevarat reviriment din punctul de vedere al profitabilitatii prin obtinerea unui rezultat net pozitiv de 881 MIL RON, pentru ca anul 2011 sa marcheze consolidarea acestei evolutii pozitive printr-o crestere spectaculoasa a profitului net (+61,5%), pana la nivelul de 1,42 MLD RON.

- Aceasta evolutie este cu atat mai notabila cu cat din analiza profitului net la sfarsitul exercitiului financiar 2011 se poate observa ca toate cele 5 diviziuni de activitate au contribuit la obtinerea acestui rezultat remarcabil, fiind profitabile si inregistrand ponderi in profitul net cumulat al sectorului cuprinse intre 6% (diviziunea 33) si 30% (diviziunea 29).
- Distributia numarului de companii pe categorii detaliate ale cifrei de afaceri indica o pondere majoritara a celor cu cifra de afaceri sub 500 K EUR (82,27% la nivelul intregului sector). Aceasta distributie este in principal determinata de calibrul redus al companiilor cu activitati cuprinse in diviziunea 33, in timp ce la nivelul a trei dintre celelalte diviziuni (27, 28 si 29) ponderea firmelor cu cifra de afaceri sub acest prag este sub media sectorului.

Categorie Cifra de Afaceri	Diviziunea 27	Diviziunea 28	Diviziunea 29	Diviziunea 30	Diviziunea 33	TOTAL SECTOR	
						Numar firme	Pondere in total
Fara activitate	22,93%	24,06%	21,22%	32,24%	24,89%	1,359	24,84%
0 - 100 K EUR	30,80%	35,61%	28,78%	32,06%	54,33%	2,255	41,22%
100 - 500 K EUR	18,09%	18,06%	14,29%	18,72%	13,96%	887	16,21%
500 - 1000 K EUR	8,01%	7,40%	5,31%	4,85%	3,08%	293	5,36%
1 - 5 MIL EUR	12,98%	10,15%	13,67%	6,41%	2,79%	416	7,60%
5 - 10 MIL EUR	2,21%	2,43%	3,47%	1,21%	0,28%	84	1,54%
10 - 50 MIL EUR	3,45%	1,79%	7,96%	3,81%	0,66%	128	2,34%
50 - 100 MIL EUR	0,55%	0,38%	2,04%	0,35%	0,00%	22	0,40%
Peste 100 MIL EUR	0,97%	0,13%	3,27%	0,35%	0,00%	27	0,49%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%	5.471	100%

Utilizand indicele Herfindahl-Hirschman⁵ pentru aprecierea nivelului de concentrare a pietei in cadrul celor 5 diviziuni ale industriei de masini si echipamente, observam urmatoarele:

- Cele doua diviziuni cu activitati in domeniul fabricarii de mijloace de transport (29 si 30) prezinta cei mai mari indici de concentrare a pietei din cadrul sectorului (incadrandu-se in zona nivelului de concentrare moderata a pietei). Acest aspect este oarecum previzibil, intrucat in aceste domenii activeaza cele mai importante companii din punctul de vedere al cifrei de afaceri care genereaza la nivel consolidat cote de piata impresionante.
- Aceste doua diviziuni au cunoscut insa o evolutie diferita a nivelului de concentrare a pietei in ultimii ani, astfel ca in cadrul diviziunii 29 s-a inregistrat in anul 2010 un maxim al indicelui HH (la limita trecerii catre o piata cu un nivel de concentrare ridicat), acesta reducandu-se apoi pe fondul dezvoltarii activitatii unor companii care au reusit sa contrabalanseze partial influenta principalului jucator de pe piata. In acelasi timp, diviziunea 30 a inregistrat cresteri permanente ale indicelui HH in perioada 2008-2011, determinate de consolidarea

continua a pozitiei celor mai importante companii din domeniu.

- Nivelul de concentrare a pietelor de echipamente electrice (diviziunea 27) si de utilaje si echipamente cu destinatii generale sau specifice (diviziunea 28) ramane in continuare scazut (desi indicii HH care au valori apropiate in cele doua domenii au inregistrat valori preponderent crescatoare in perioada 2008-2011), fapt explicabil prin paleta diversificata de produse realizate in cadrul acestor industrii si numarul mai mare de jucatori importanti prezenti pe piata.
- Cel mai redus nivel de concentrare din sector, in scadere puternica fata de anul anterior, se regaseste in cadrul diviziunii 33 (Intretinerea si instalarea masinilor si echipamentelor), indicand o piata cu un nivel foarte ridicat al concurentei in contextul absentei companiilor de dimensiuni foarte mari din acest domeniu de activitate (niciuna dintre companiile cu activitati in aceasta diviziune nu se regaseste in Top 50 companii la nivel de sector in functie de cifra de afaceri).

Indice concentrare piata (HHI)	2011	2010	2009	2008	Grad de concentrare piata
Diviziunea 27	421	371	347	333	Nivel de concentrare SCAZUT
Diviziunea 28	376	408	279	218	Nivel de concentrare SCAZUT
Diviziunea 29	1.374	1.742	1.595	1.489	Nivel de concentrare MODERAT
Diviziunea 30	1.123	1.033	684	647	Nivel de concentrare MODERAT
Diviziunea 33	191	550	517	450	Nivel de concentrare SCAZUT

⁵ $HHI = \sum_{k=1}^n (MS_k * 100)^2$; unde MS_k reprezinta cota de piata detinuta de firma k .

Indicele HHI trebuie interpretat astfel:

- Valori mai mici de 1.000 indica o piata cu un nivel de concentrare scazut;
- Valori intre 1.000 - 1.800 indica o piata cu un nivel de concentrare moderat;
- Valori mai mari de 1.800 indica o piata cu un nivel de concentrare foarte ridicat.

5. SITUATIA FINANCIARA A COMPANIILOR DIN SECTOR

Principalul aspect care rezulta din analiza indicatorilor financiari la nivelul fiecareia dintre cele 5 diviziuni de activitate incluse in sectorul industriei de masini si echipamente este omogenitatea crescuta a situatiei financiare agregate la nivelul acestor diviziuni, putinele diferente aparand doar punctual la nivelul unor indicatori:

- Toate cele 5 diviziuni inregistreaza un grad de indatorare moderat (sub 70%) si o capitalizare adecvata. Doar companiile din domeniul fabricarii altor mijloace de transport (diviziunea 30) au o pondere a datoriilor in total active mai mare decat media sectoriala si respectiv, o capitalizare sub pragul de 30%.
- Indicatorii companiilor din industria echipamentelor electrice (diviziunea 27) au inregistrat cele mai bune valori din sector in ceea ce priveste gradul redus de indatorare si capitalizarea adecvata, observandu-se de asemenea preocuparea acestor companii pentru pastrarea unui nivel bun al profitabilitatii (peste 3%) si colectarea la timp a creantelor.
- Durata medie de incasare a creantelor (DSO) are valori nesatisfacatoare in cazul diviziunilor de activitate 28 si 30 (peste 100 de zile), in timp ce valoarea foarte mare (147 de zile) a acestui indicator reprezinta un factor de risc important pentru stabilitatea financiara a companiilor care desfasoara activitati de intretinere si instalare a masinilor si echipamentelor (diviziunea 33), mai ales in contextul calibrului redus al acestora (cifra de afaceri medie de doar 1,13 MIL RON). Intr-o mare masura DSO-ul este corelat indirect cu dimensiunea firmelor, fiind oarecum o rezultanta a puterii de negociere a acestora.

- Profitabilitatea (calculata ca pondere a profitului net in totalul cifrei de afaceri) reprezinta un adevarat punct forte al acestei industriei si unul dintre elementele care au contribuit decisiv la imbunatatirea pozitiei financiare a sectorului in perioada 2010-2011, la aceasta situatie pozitiva contribuind toate cele 5 domenii de activitate, dintre care se distinge diviziunea 30 ce inregistreaza o rata a profitului net de peste 4%.
- Dupa cum se va vedea ulterior pe parcursul studiului, in timp ce pozitiile care tin de CPP-ul firmelor analizate inregistreaza un trend foarte bun, partea de bilant ascunde unele provocari ce se pot amplifica, in special in ceea ce priveste lichiditatea si structura finantarii.

Indicator	Sector M-E 2011	Sector M-E 2010
Grad indatorare	59,20%	58,73%
Grad capitalizare	37,14%	38,22%
Rata profitului net	2,15%	1,60%
Durata incasare creante (zile)	77	84

Diviziune de activitate	Numar firme	Cifra de afaceri medie	Grad indatorare	Grad capitalizare	Rata Profit Net	DSO	Numar mediu de angajati
Diviziunea 27	724	14.886.601	53,83%	43,32%	3,27%	90	51
Diviziunea 28	1.567	6.205.656	55,66%	41,38%	3,36%	111	34
Diviziunea 29	490	76.430.443	58,63%	37,47%	1,13%	53	230
Diviziunea 30	577	9.940.760	69,47%	26,21%	4,11%	123	55
Diviziunea 33	2.113	1.128.764	59,81%	35,18%	3,51%	147	10
TOTAL SECTOR	5.471	12.077.129	59,20%	37,14%	2,15%	77	47

Situatia pozitiva a indicatorilor de profitabilitate din sector in perioada 2010-2011 poate fi observata si din analiza rezultatelor obtinute de companiile care au depus situatiile financiare pentru ambii ani (4.757 de firme), din acest punct de vedere remarcandu-se urmatoarele tendinte:

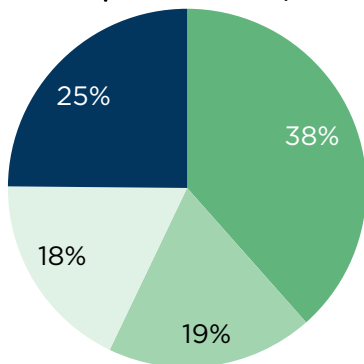
- Migrarea pe sectiuni de profitabilitate: procentul firmelor care inregistrau pierdere in anul 2010 si au trecut pe profit in anul 2011 (11,25% din total) este superior celui al firmelor care inregistrau profit in anul 2010 si au trecut pe pierdere in anul 2011 (9,48%).
- Acest efect de imbunatatire a performantelor financiare se inregistreaza nu numai din punctul de vedere al numarului de firme, ci si al marimii firmelor, calibrul companiilor care au trecut pe profit (10,08 MIL RON) fiind net superior celui al firmelor care au inregistrat pierdere (4,17 MIL RON).
- Polarizarea din punctul de vedere al profitabilitatii prin gruparea in doua categorii de firme „obisnuit profitabile” si respectiv „obisnuit pierzatoare”, astfel ca

41% dintre companiile profitabile in 2011 au reusit sa obtina cresteri de peste 100% ale profitului fata de 2010, in timp ce pentru 38% dintre companiile cu pierderi in 2011, valoarea acestor pierderi a fost cel putin dubla fata de anul anterior.

- Cresterea consistenta a profitului net pe ansamblul sectorului inregistrata in 2011 fata de 2010 este generata aproape in mod exclusiv de aceste companii „obisnuit profitabile”. Doar 28% dintre firmele cu pierderi la sfarsitul anului 2010 au reusit sa revina pe profit in 2011, in timp ce 57% au continuat sa aiba pierderi, iar 15% nu au mai desfasurat activitati economice relevante pe parcursul anului 2011.
- Cresterea cu 34% a ratei profitului net (Profit net/ Cifra de afaceri) la nivelul anului 2011 fata de 2010 a fost determinata nu numai de cresterea cifrei de afaceri (+20%), ci si de eficientizarea activitatii prin gestionarea atenta a cheltuielilor care au crescut intr-un ritm inferior veniturilor obtinute in aceasta perioada (-6%).

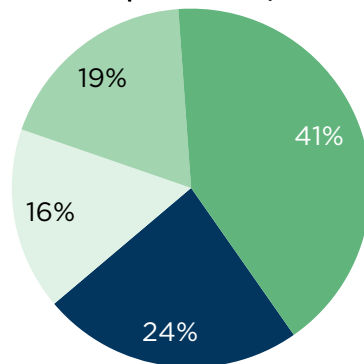
Profit / Pierdere 2010	Profit / Pierdere 2011				
	Numar firme	Pierdere	Profit	Zero/ Fara activitate	Total
	Pierdere	22,72%	11,25%	5,80%	39,77%
	Profit	9,48%	41,79%	0,92%	52,20%
	Zero/ Fara activitate	0,71%	0,34%	6,98%	8,03%
	Total	32,92%	53,37%	13,71%	100,00%

Indice pierdere 2011/2010

- 1. Peste -100%
- 2. -50% ~ -100%
- 3. -25% ~ -50%
- 4. 0 ~ -25%

Indice profit 2011/2010

- 5. 0 ~ 25%
- 6. 25% ~ 50%
- 7. 50% ~ 100%
- 8. Peste 100%

Un alt instrument relevant pentru evaluarea performantelor financiare si manageriale ale companiilor il reprezinta analiza modului in care acestea gestioneaza riscul de credit comercial.

Datorita impactului pe care il poate avea asupra situatiei financiare si chiar asupra mentinerii in

afaceri, gestionarea cat mai corespunzatoare a acestui risc de credit comercial ar trebui sa reprezinte una dintre prioritatile majore ale oricarei companii, mai ales in perioada post-criza cand soliditatea financiara a multor parteneri de afaceri are de suferit.

Scadere cifra de afaceri

Crestere cifra de afaceri

Scadere
creante

Cadran III - Risc mediu spre mare

- 31% din total firme analizate
- Cifra de afaceri medie de 2,7 MIL RON
- Elasticitate medie 1,05
- Durata medie de incasare a creantelor 138 de zile
- Grad acoperire datorii prin cifra de afaceri de 91%
- Rata profit net 3,84%
- Nivel indatorare 63%

Cadran I - Risc mic

- 22% din total firme analizate
- Cifra de afaceri medie de 13,7 MIL RON
- Elasticitate medie -1,03
- Durata medie de incasare a creantelor 77 de zile
- Grad acoperire datorii prin cifra de afaceri de 208%
- Rata profit net 4,55%
- Nivel indatorare 49%

Crestere
creante

Cadran IV - Risc mare

- 14% din total firme analizate
- Cifra de afaceri medie de 4,9 MIL RON
- Elasticitate medie -1,18
- Durata medie de incasare a creantelor 194 de zile
- Grad acoperire datorii prin cifra de afaceri 98%
- Rata profit net 2,43%
- Nivel indatorare 57%

Cadran II - Risc mediu

- 33% din total firme analizate
- Cifra de afaceri medie de 30,6 MIL RON
- Elasticitate medie 1,32
- Durata medie de incasare a creantelor 125 de zile
- Grad acoperire datorii prin cifra de afaceri de 226%
- Rata profit net 2,89%
- Nivel indatorare 60%

Aprecierea modului in care firmele din industria de masini si echipamente au administrat riscul de credit comercial in contextul economic dificil al ultimelor ani a fost realizata prin analiza variatiei creantelor ca urmare a modificarii cifrei de afaceri, avand in vedere in acelasi timp si evolutia duratei medii de incasare a creantelor pentru firmele din sector si pentru toate firmele active la nivel national.

Din aceasta analiza au fost eliminate companiile care au inregistrat evolutii ale cifrei de afaceri sau ale creantelor in afara intervalului de variatie (-500%; +500%), datorate in special efectului de baza. De asemenea, au fost considerate doar firmele care au desfasurat efectiv activitate (cifra de afaceri mai mare decat zero), iar elasticitatile⁶ au fost calculate aferent perioadei 2010-2011, pe baza situatiilor financiare depuse la Ministerul Finantelor.

Rezultatele obtinute au fost centralizate in cele patru cadrane ale tabelului:

- Companiile din cadranul I si IV au inregistrat o elasticitate negativa a creantelor fata de modificarea cifrei de afaceri (cele doua variabile au evoluat in sensuri opuse).
- Companiile din cadranul II si III au inregistrat o elasticitate pozitiva a creantelor fata de modificarea cifrei de afaceri (cele doua variabile au evoluat in acelasi sens).

Se disting astfel 4 categorii de companii din perspectiva modului in care au gestionat managementul riscului de credit in perioada 2010-2011:

- **Companiile din cadranul I⁷** - prezinta cel mai scazut nivel de risc, datorita unui

management bun al riscului de credit comercial, care le asigura un ritm bun de incasare a creantelor comerciale (durata medie de 77 de zile). Pe fondul cresterii cifrei de afaceri, aceste companii au reusit performanta de a-si reduce creantele, inregistrand o elasticitate de -1,03 (la cresterea cifrei de afaceri cu 1%, creantele au scazut cu 1,03%). Situatiia pozitiva a firmelor grupate in acest cadran este confirmata de valorile foarte bune ale indicatorilor de performanta financiara, astfel ca aceste companii isi pot acoperi datoriile prin cifra de afaceri in proportie de 208%, au cel mai redus grad de indatorare (49%) si cea mai mare rata a profitului net (4,55% din cifra de afaceri).

- **Companiile din cadranul II** - au un nivel de risc mediu, fiind orientate in principal pe dezvoltarea comerciala si maximizarea cifrei de afaceri, aspect confirmat si de calibrul ridicat al acestor firme (cifra de afaceri medie de peste 30 MIL RON). Sustinerea vanzarilor prin asumarea unui grad mai mare de risc in cadrul politicii de management al creditelor comerciale este reflectata de cresterea mai rapida a creantelor pe fondul cresterii cifrei de afaceri, elasticitatea fiind de 1,32 (la cresterea cifrei de afaceri cu 1%, creantele au crescut cu 1,32%). Desi riscanta, aceasta politica de dezvoltare s-a dovedit a fi de succes pe parcursul perioadei analizate, permitand companiilor din acest cadran pastrarea unui nivel foarte bun de acoperire a datoriilor (226%) si a unui grad redus de indatorare (60%), principala amenintare provenind din perioada relativ ridicata de incasare a creantelor (125 de zile).
- **Companiile din cadranul III** - au un nivel de risc mediu spre mare, datorat reducerii vanzarilor pe fondul absentei unor politici adecvate de management al riscului de credit si al unei abordari prea prudente a pietei. In contextul scaderii cifrei de afaceri, aceste companii au reusit totusi sa-si reduca

⁶Cu cat s-au modificat creantele (crestere procentuala) ca urmare a modificarii cifrei de afaceri cu 1 punct procentual

⁷Datorita influentei individuale puternice asupra indicatorilor agregati au fost excluse din analiza primele doua companii ca marime a profitului, respectiv pierderii nete

mai rapid creantele, inregistrand o elasticitate de 1,05 (la scaderea cifrei de afaceri cu 1%, creantele au scazut cu 1,05%). Calibrul redus al companiilor grupate in acest cadran le face insa vulnerabile la o conjunctura economica mai putin favorabila, principalele riscuri fiind determinate de durata mare de incasare a creantelor (138 de zile) si incapacitatea de acoperire a datoriilor prin cifra de afaceri.

- **Companiile din cadranul IV** - prezinta un nivel de risc mare, datorita unui management defectuos al riscului de credit comercial. Pe fondul scaderii cifrei de afaceri, aceste companii au inregistrat creante in crestere, elasticitatea fiind de -1,18 (la scaderea cifrei de afaceri cu 1%, creantele au crescut cu 1,18%). Din cauza acestei evolutii, durata medie de incasare a creantelor este de 194 de zile, acest nivel sensibil mai mare decat cel inregistrat de firmele grupate in primele 3 cadrane fiind de natura sa le afecteze in mod ireversibil echilibrul financiar viitor, in conditiile in care aceste firme nu isi pot acoperi datoriile prin cifra de afaceri.

Ponderile numerice ale firmelor din cele patru cadrane indica o distributie aproximativ echilibrata din punctul de vedere al gestionarii riscului de credit, astfel ca 55% dintre companiile ce activeaza in industria de masini si echipamente prezinta un risc de insolventa scazut sau mediu, 31% inregistreaza risc in crestere si doar 14% se confrunta cu risc mare.

Imbucuratoare pentru situatia acestui sector si perspectivele sale de viitor este si distributia cifrei de afaceri generate de companiile analizate, nu mai putin de 90% din aceasta (36 din 40 MLD RON) fiind generata de firmele din cadranele I si II (cele cu risc scazut si mediu), in timp ce firmele cu risc mare (cadranul IV) au o pondere de doar 5% (2 MLD RON) din total.

Analiza Top Players

În vederea completării imaginii asupra situației financiare a sectorului de mașini și echipamente, această secțiune își propune să analizeze indicatorii financiari detaliați ai celor mai importante 100 de companii din domeniu (sortate după cifra de afaceri 2011).

Cu toate că din punct de vedere numeric cele 100 de companii au o pondere de doar 1,8% din numărul total de firme, impactul lor din punct de vedere economic și social este major, detinând ponderi ridicate în structura patrimonială și influențând semnificativ rezultatele financiare ale sectorului.

Luând în considerare și datele din cele mai recente situații financiare ale acestor companii (la 31.12.2012)⁸ putem desprinde câteva direcții importante de evoluție după cum urmează:

- Cifra de afaceri agregată a celor mai mari 100 de firme din acest sector industrial a crescut în ultimul an cu peste 6%, până la 52,9 MLD RON, existând asadar premisele de păstrare a tendinței de dezvoltare a sectorului manifestată în anii anteriori.
- Această creștere a cifrei de afaceri s-a realizat în condițiile unei creșteri mai lente a numărului de angajați (+2,5%), confirmând preocuparea companiilor de top pentru îmbunătățirea productivității prin adoptarea celor mai noi tehnologii industriale.
- Cu toate că la nivelul primilor 10 jucători nu au existat modificări spectaculoase (doar două companii reușind să intre în Top 10, după ce în anul anterior ocupaseră poziții între primele 20), este de menționat prezenta în Top 100 după cifra de afaceri din 2012 a unui număr de 15 companii care nu se încadraseră printre primii 100 jucători ca mărime a cifrei de afaceri din 2011, aspect

care confirmă atât dinamismul sectorului, cât și oportunitățile de dezvoltare existente,

---

⁸Publicate de MFP în luna Iulie 2013

Indicator	Valoare agregata Top 100	Pondere Top 100 in total sector
ACTIVE IMOBILIZATE - TOTAL	17.567.944.452	58,77%
ACTIVE CIRCULANTE - TOTAL	17.717.853.817	61,82%
STOCURI - Total	4.821.516.958	57,33%
CREANTE - Total	8.287.359.767	58,70%
CASA SI CONTURI LA BANCI	4.131.991.213	76,46%
Total active	35.382.448.024	60,16%
CAPITAL SOCIAL	8.408.057.375	63,92%
Total datorii	21.593.725.170	62,02%
CAPITALURI PROPRII - TOTAL	12.496.689.146	57,21%
Cifra de afaceri neta	49.645.820.904	75,14%
VENITURI TOTALE	52.403.121.628	74,22%
CHELTUIELI TOTALE	51.136.435.508	74,54%
Rezultat net - Profit	890.078.665	62,54%
Numar de angajati	133.069	52,18%

Analiza indicatorilor financiari detaliati si a evolutiei lor in ultimii 5 ani la nivelul acestui esantion reprezentativ care formeaza nucleul industriei de masini si echipamente permite formularea urmatoarelor concluzii:

- Cresterea activitatii economice a celor mai reprezentative companii a determinat un necesar suplimentar de capital care a fost blocat in stocuri sau creante, ce au sustinut cresterea vanzarilor.
- In schimb, o mare parte din datoriile aditionale contractate pe termen scurt au fost orientate si catre sustinerea unor investii in active imobilizate. Aceasta decizie de finantare nu respecta principiul maturitatii finantarii, care presupune ca alocațiile permanente trebuie sa fie finantate prin resurse permanente. Acesta este unul dintre motivele principale care a determinat cresterea semnificativa a deficitului de fond de rulment de la -395 MIL RON la -3,2 MLD RON.
- Orientarea companiilor din esantionul analizat catre finantarea pe termen scurt este confirmata si de ponderea constant mare (in jurul valorii de 80%) pe care o au datoriile pe termen scurt in total datorii. Acest lucru poate fi benefic din perspectiva costului de finantare (prima de risc fiind direct proportionala cu maturitatea expunerii bancilor), dar poate ridica probleme din perspectiva lichiditatilor corespunzatoare, mai ales cand acestea sunt folosite pentru acoperirea nevoilor pe termen lung.
- Eficienta activitatii celor mai mari jucatori ai acestei industrii influenteaza decisiv situatia indicatorilor de profitabilitate sectoriali, acestia avand o pondere majora atat in pierderile severe inregistrate de sector in perioada 2008-2009, cat si in revenirea spectaculoasa pe profit din 2010-2011.
- Structura rezultatului brut al celor mai mari companii intre 2008-2012 arata ca problemele intervenite nu au fost de natura

operatională (rezultatul din exploatare fiind pozitiv pe tot parcursul perioadei), ci au fost generate exclusiv de pierderile financiare însemnate care au diminuat sau chiar anulat rezultatul pozitiv obținut din activitatea de bază, pe fondul creșterii marginale a îndatorării și orientării maturităților de finanțare pe termen scurt ceea ce pune presiune pe serviciul datoriei.

- Durata medie de încasare a creanțelor s-a menținut redusă pe tot parcursul perioadei și se situează sub media sectorului, ceea ce denotă aplicarea de către aceste companii a unor politici eficiente de gestionare a creanțelor comerciale și eliminarea unui factor suplimentar de presiune asupra lichidității.
- Companiile nu manifestă însă aceeași promptitudine și în ceea ce privește onorarea obligațiilor de plată către terți, durata medie de plată a datoriilor înregistrând valori foarte mari (până la 5 luni).
- Astfel, aceste companii își optimizează ciclul de conversie al banilor, dar susținut prin extinderea termenelor de efectuare al platilor. În ciuda acestui fapt presiunile pe lichiditate sunt evidente, în condițiile în care ponderea datoriilor pe termen scurt în total datorii a înregistrat o creștere în anul 2012.
- De asemenea, pe fondul persistentelor presiunilor pe lichiditate, există câteva semnale care indică o calitate precară a veniturilor. Astfel, ritmul anual de creștere al creanțelor este de două ori mai rapid decât avansul cifrei de afaceri, ceea ce poate indica că expansiunea celor mai reprezentative companii are o bază monetară din ce în ce mai precară.

Indicator	2012	2011	2010	2009	2008
Grad Indatorare	64,40%	61,03%	61,46%	59,80%	62,37%
Grad Capitalizare	32,44%	35,32%	35,41%	37,07%	34,95%
Fond de rulment (FR) ⁹	-3.253.990.412	-395.551.499	408.905.480	-1.205.692.638	-748.460.812
FR / Active Imobilizate	-16,05%	-2,25%	2,73%	-8,31%	-5,76%
Necesar Fond Rulment ¹⁰	-6.120.872.651	-3.809.144.638	-3.075.092.473	-3.123.600.561	-2.622.554.690
Trezoreria Neta ¹¹	2.866.882.239	3.413.593.139	3.483.997.953	1.917.907.923	1.874.093.878
DTS ¹² /Total Datorii	82,81%	78,35%	78,16%	81,33%	79,84%
Lichiditatea Curenta ¹³	0,90	1,05	1,09	0,97	0,99
Lichiditatea Imediata ¹⁴	0,64	0,76	0,78	0,66	0,58
Rata Profit Net	0,83%	1,79%	2,29%	-1,32%	-2,02%
Pondere Profit Exploatare ¹⁵	1,67	1,42	1,48	-3,23	-1,42
Rata Profit Exploatare ¹⁶	2,58%	3,62%	4,35%	1,98%	1,99%
ROA ¹⁷	1,12%	2,52%	2,98%	-1,52%	-2,32%
ROE ¹⁸	3,44%	7,12%	8,40%	-4,09%	-6,63%
Durata incasare creante (DSO)	63,62	60,09	64,68	70,66	59,74
Durata rotatie stocuri (DIH)	36,69	34,96	41,21	46,64	64,59
Durata plata obligatii (DPO)	141,96	122,68	132,88	152,88	156,31
Ciclul de conversie al numerarului (CCC) ¹⁹	-41,65	-27,62	-26,99	-35,59	-31,98

⁹ Capitaluri Proprii + Datorii pe termen lung - Active Imobilizate

¹⁰ Creante + Stocuri - Datorii pe termen scurt

¹¹ Fond Rulment - Necesar Fond Rulment

¹² Datorii pe termen scurt (sub 1 an)

¹³ Active Circulante / Datorii pe termen scurt

¹⁴ (Active Circulante - Stocuri) / DTS

¹⁵ Rezultat din exploatare / Rezultat Brut

¹⁶ Rezultat din exploatare / Cifra de afaceri

¹⁷ Rezultat net / Total Active

¹⁸ Rezultat net / Capitaluri Proprii

¹⁹ DSO + DIH - DPO

6. COMPORTAMENTUL DE PLATI AL COMPANIILOR, DATORII RESTANTE SI INCIDENTE DE PLATA

Evaluarea comportamentului de plati la nivel sectorial reprezinta o componenta esentiala de analiza si evaluare a situatiei respectivului sector, cu precadere in contextul actual al deteriorarii disciplinei de plata la nivel general din cauza persistentei constrangerilor de lichiditate pentru companii, ca urmare a inaspirii conditiilor de creditare oferite de banci si a mentinerii unui nivel ridicat a perioadei de incasare a creantelor comerciale de catre firme.

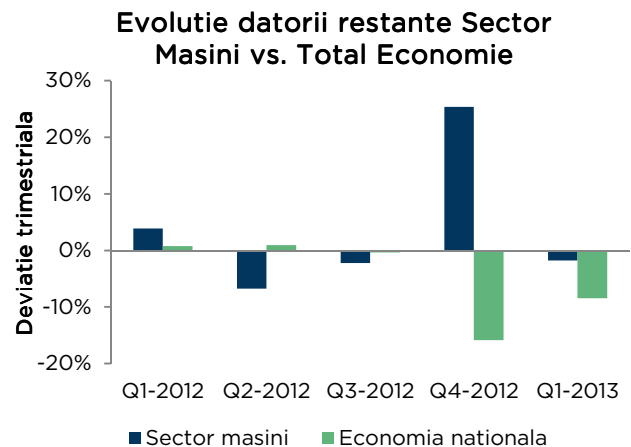
In vederea estimarii comportamentului de plata al companiilor din industria de masini si echipamente care fac obiectul acestui studiu, Coface Romania a urmarit doua directii principale de analiza si anume:

Situatia datoriilor restante inregistrate la bugetele de Stat:

- Conform datelor publicate trimestrial de Agentia Nationala de Administrare Fiscala (ANAF), un numar de 791 de firme din sectorul industriei de masini si echipamente inregistrau la 31.03.2013 datorii totale in valoare de 762,1 MIL RON, in scadere cu 2% fata de sfarsitul anului 2012, dar in crestere cu 12% (83 MIL RON) fata de datoriile inregistrate la 31.03.2012.
- Cu toate ca ponderea datoriilor restante ale sectorului de masini si echipamente in

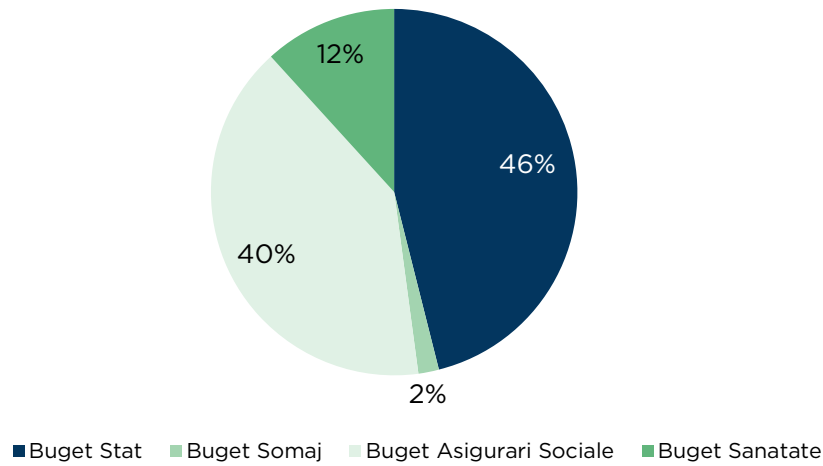
totalul datoriilor restante la nivelul intregii economii se afla la maximul ultimelor 10 perioade raportate de ANAF (3,93% la 31.03.2013 fata de 3,67% la finele lui 2012 si 2,63% la 31.12.2012), valoarea acestui indice se mentine inferioara ponderii din punctul de vedere al cifrei de afaceri (6,58% din total la nivelul economiei).

- Analiza dinamicii trimestriale a datoriilor indica pentru ultimele perioade o evolutie a debitelor restante inregistrate de companiile din industria de masini si echipamente diferita fata de cea existenta la nivelul intregii economii, astfel ca la sfarsitul anului 2012 datoriile sectorului au crescut cu 25% fata de trimestrul anterior (in timp ce totalul datoriilor din economie s-a redus cu 16%), iar reducerea cu 2% din primul trimestru al anului curent se situeaza sub cea inregistrata per total (-8%).

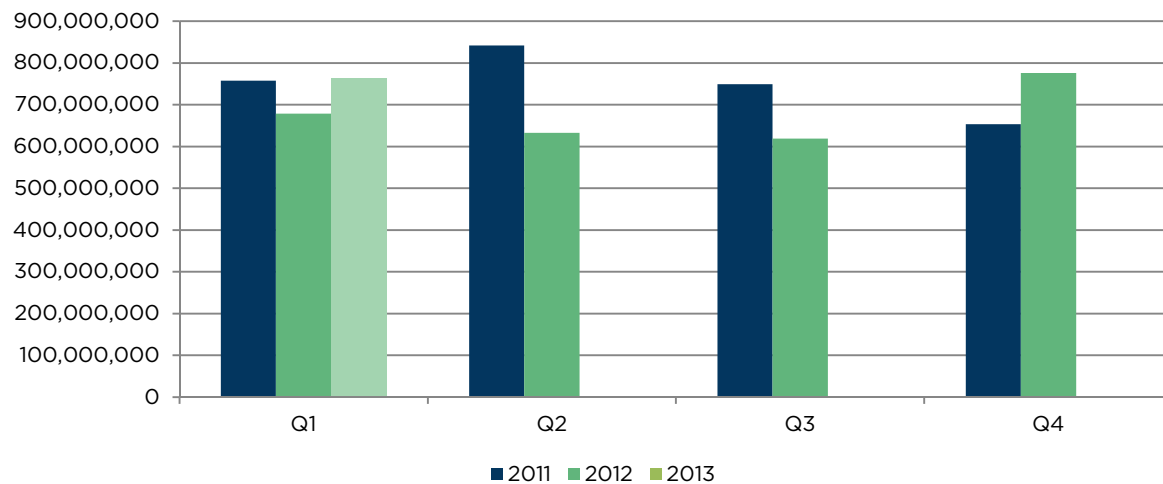

Sursa: ANAF, Date prelucrate Coface

Datoriile restante pe tipuri de bugete la 31.03.2013

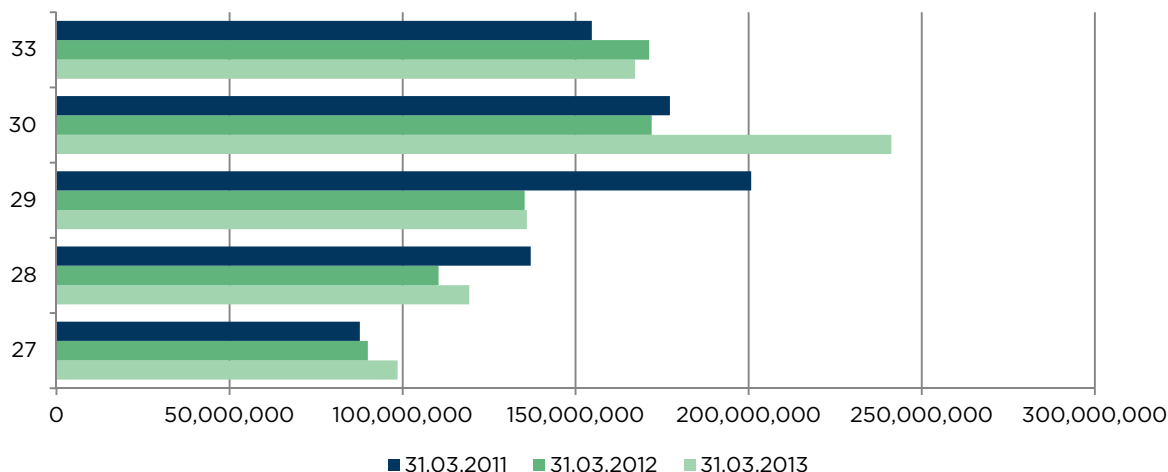

Evolutia trimestriala a obligatiilor restante la Bugetul de Stat

Sursa: ANAF, Date prelucrate Coface

Evolutia datoriilor restante pe diviziuni ale sectorului Masini

Sursa: ANAF, Date prelucrate Coface

Extinderea analizei informatiilor privind datoriile restante in functie de diverse criterii (tipul bugetului, diviziunea sectorului etc.) ne ofera un numar de concluzii aditionale privind situatia sectorului din acest punct de vedere:

- Cea mai mare parte din totalul datoriilor restante la 31.03.2013 este datorat catre Bugetul de Stat (46%) si Bugetul Asigurarilor Sociale (40%), sectorul inregistrand astfel o pondere mai mica a datoriilor la Bugetul de Stat decat cea existenta la nivel national (58%), dar mai mare in ceea ce priveste Bugetul Asigurarilor Sociale (31% la nivel global).
- Plata obligatiilor catre bugetul asigurarilor pentru somaj este facuta cu cea mai mare promptitudine de contribuabilii persoane juridice, doar 2% din totalul restantelor reprezentand acest tip de contributie, atat la nivelul sectorului analizat, cat si al intregii economii.
- Cresterea datoriilor restante ale sectorului de masini si echipamente la 31.03.2013 fata de perioada similara a anului trecut a fost determinata in cea mai mare masura de industria producatoare a altor mijloace de

transport (diviziunea 30) care a inregistrat in acest interval o majorare cu 40% a datoriilor restante, avand si cea mai mare pondere in totalul obligatiilor restante ale sectorului (32% la 31.03.2013)

- La nivelul celorlalte 4 diviziuni ale sectorului, se remarca o evolutie diferentiata in intervalul mentionat, astfel ca doua dintre acestea (27 si 28) au inregistrat de asemenea cresteri de 9% si respectiv. 8% ale volumului datoriilor restante. In cadrul diviziunii 29, totalul datoriilor restante a ramas practic constant, in timp ce singurul domeniu unde s-a reusit reducerea restantelor (cu 2,4%) a fost cel incadrat in diviziunea de activitate 33 (Intretinerea si instalarea masinilor si echipamentelor).
- Valoarea medie a datoriei restante per companie din sector la 31.03.2013 (963 K RON, in crestere cu peste 50% fata de sfarsitul anului 2012), este influentata major de primele 5 companii ca marime a datoriilor restante (Top 5 datornici), care genereaza nu mai putin de 51% din totalul datoriilor intregului sector si deterioreaza semnificativ situatia comportamentului de plata al acestei industrii.

- Ajustand datoria restanta medie per companie la 31.02.2013 prin excluderea celor mai mari 5 datornici se poate observa ca, desi aceasta se reduce practic la jumatate (475 K RON), valoarea sa este de peste 4 ori mai mare decat media inregistrata la nivel national (107 K RON per companie), cat si cu 42% mai mare decat datoria medie (de asemenea ajustata) inregistrata de companiile din sector la sfarsitul anului 2012.
- Coreland aceasta evolutie a datoriei medii per companie cu reducerea de 35% a numarului de firme care au datorii restante la 31.03.2013 fata de 31.12.2012 putem desprinde principala tendinta manifestata in cadrul acestui sector si anume ca, in timp ce majoritatea companiilor contribuabile din sector (86%) isi achita la timp datoriile, se amplifica problemele legate de achitarea obligatiilor la bugetele de Stat de catre contribuabilii mari recunoscuti ca datornici, care continua sa acumuleze datorii si sa deterioreze situatia de ansamblu a sectorului din acest punct de vedere.

Verificarea incidentelor de plati cu instrumente de debit inregistrate la CIP²⁰

Intrucat aparitia incidentelor de plati cu instrumente de debit (bilete la ordin, cec-uri sau cambii refuzate la plata) semnaleaza de cele mai multe ori probleme serioase de lichiditate ale companiei care a emis respectivele instrumente, verificarea minutioasa si interpretarea atenta a acestor informatii reprezinta un pas obligatoriu in evaluarea comportamentului de plati atat la nivel individual al companiilor, cat si agregat la nivel sectorial.

Pentru analiza incidentelor de plati in sectorul industriei de masini si echipamente au fost folosite datele provenite din verificarile la CIP efectuate de Coface Romania prin departamentul de Informatii de Afaceri si Evaluare Companii, in vederea evaluarii

solvabilitatii financiare si a gradului de risc comercial al companiilor la cererea partenerilor de afaceri sau pentru nevoile interne ale serviciului de asigurare credite comerciale.

Astfel, pe parcursul anului 2012 si in prima jumatate a anului 2013 au fost verificate la CIP un numar de 900 de companii din sectorul industriei de masini si echipamente, acest esantion avand o **reprezentativitate de 95% din totalul industriei ca pondere in cifra de afaceri** si incluzand atat cei mai importanti jucatori din sector, cat si companii din segmentul IMM verificate la cererea partenerilor Coface in vederea incheierii de tranzactii comerciale.

---

²⁰Centrala Incidentelor de plati a BNR

In urma acestor verificari la CIP s-au obtinut date sintetice si detaliate privind istoricul incidentelor de plata cu instrumente de debit al companiilor pentru ultimii 8 ani (perioada 2006-2013), prelucrarea si analiza acestor date oferind urmatoarele concluzii referitoare la comportamentul de plati al firmelor din sector:

- 16% dintre companiile verificate (146 din 900) apar inregistrate la CIP cu cel putin un incident de plata in perioada 2006-2013
- Cele 146 firme inregistrate cu incidente la CIP au generat un numar total de 5.015 incidente (cec-uri si bilete la ordin refuzate la plata), valoarea totala a sumei refuzate fiind de 126,3 MIL RON.
- Extrapoland²³ valoarea totala a sumelor refuzate pentru esantionul de 900 de firme verificate la CIP la nivelul intregului univers de firme din industria de masini si echipamente rezulta ca pe parcursul ultimilor 8 ani (2006-2013), in acest sector a fost refuzata la plata cu instrumente de debit o suma totala de 132,9 MIL RON.
- Cu toate ca ponderea numerica a firmelor cu incidente in total firme verificate la CIP este mai mica cu aproximativ 13% in cazul firmelor din industria de masini si echipamente decat la nivelul intregului univers de firme verificate de Coface, numarul mediu de incidente per companie din sectorul analizat (34) este mai mare cu un procent aproape similar fata de numarul mediu de incidente per companie calculat la nivelul tuturor firmelor verificate (30).
- In ceea ce priveste suma medie refuzata la plata in cazul instrumentelor de debit emise de firmele din industria de masini si echipamente, datele sintetice de la CIP arata ca aceasta este cu 34% mai mica decat suma medie de plata la nivelul tuturor firmelor verificate la CIP de catre Coface (25 K RON fata de 38 K RON), deviatia fiind mai accentuata (-46%) in cazul cec-urilor decat in cazul biletelor la ordin.

Element	Sector M-E ²¹ (1)	Total Coface ²² (2)	Pondere / Deviatie (+/-) (1) / (2)
Numar firme verificate CIP	900	46.485	1,94%
Numar firme cu incidente CIP	146	8.657	1,69%
Pondere firme cu incidente	16,22%	18,62%	-12,89%
Numar total incidente	5.015	265.169	1,89%
Suma medie de plata (CEC)	26.188	49.007	-47%
Suma medie de plata (BO)	25.491	38.528	-34%
Suma medie de plata (TOTAL)	25.533	38.994	-35%
Suma medie refuzata (CEC)	26.000	48.597	-46%
Suma medie refuzata (BO)	25.135	37.906	-34%
Suma medie refuzata (TOTAL)	25.187	38.384	-34%

²¹Reprezinta totalul firmelor verificate de Coface si care au principalul obiect de activitate in sectoarele incluse in industria M-E (Masini si Echipamente)

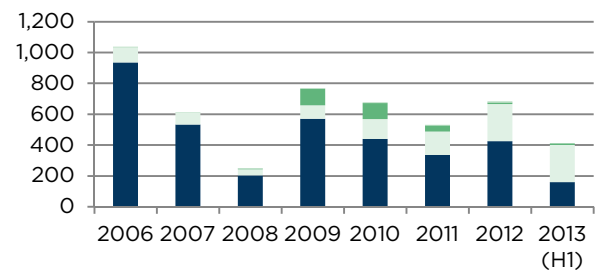
²²Reprezinta totalul firmelor verificate de Coface si interogate la CIP

²³Pe baza ponderii esantionului de firme verificate in totalul cifrei de afaceri a sectorului

- Analiza numarului incidentelor de plata in perioada 2006-2013 indica existenta a doua momente dificile in evolutia acestui sector din punctul de vedere al disciplinei de plati a companiilor, si anume anul 2006 (cand s-a atins numarul maxim de incidente din sector - peste 1.000) si anul 2009 (cand efectele crizei financiare au determinat triplarea numarului de incidente fata de anul anterior), fiecare dintre cele doua „socuri” fiind absorbite gradual pe parcursul urmatorilor 2 ani (2007-2008 si respectiv 2010-2011).
- Evolutia recenta (anul 2012 si prima jumatate a lui 2013) arata o noua tendinta de deteriorare a comportamentului de plati in sector, cel mai ingrijorator aspect fiind ca pe parcursul primelor 6 luni ale anului curent s-au inregistrat 411 incidente de plata, iar o evolutie similara si in cea de-a doua jumatate a anului ar duce la aparitia unui nou moment dificil si chiar la depasirea numarului anual de incidente inregistrat in 2009 in contextul crizei financiare.
- Distributia incidentelor de plata pe categorii de marime a firmelor indica o situatie aparte a acestui sector fata de cea existenta in cadrul altor domenii de activitate analizate de Coface (unde segmentul microintreprinderilor genereaza cea mai mare parte din numarul total de refuzuri la plata - pana la 70%), astfel ca mai mult de o treime din aceste incidente provin de la companiile mari si foarte mari ce activeaza in industria de masini si echipamente, ponderea fiind chiar mai ridicata (40%) in cazul incidentelor CIP inregistrate in ultimele 18 luni.
- De remarcat, de asemenea, ca distributia ponderilor numerice a incidentelor de plata pe categorie de firma este similara cu ponderea valorica a sumelor refuzate de plata pe fiecare segment de companii in parte.

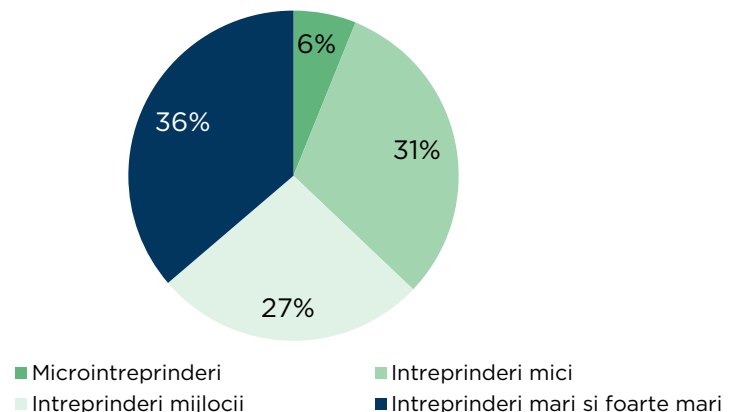
- Chiar daca numarul de firme mari si foarte mari care inregistreaza aceste incidente de plata este redus (doar 24), numarul ridicat al incidentelor, precum si valoarea foarte mare a acestora indica o deteriorare a comportamentului de plata al acestor companii. Astfel, 24 din cele 178 companii mari si foarte mari active in aceasta industrie inregistreaza in ultimii 8 ani (interval interogat pentru fiecare firma in parte la momentul verificarii) un numar total de 1.928 de CIP-uri in valoare totala de 55 MIL RON, aproximativ 41% din valoarea totala a celor 900 de firme verificate din acest sector.

Incidente de plata pe tipuri de instrumente si severitate

■ Bilete la Ordin - Major   ■ Bilete la Ordin - Minor
■ CEC - Major   ■ CEC - Minor

Distributie numar incidente CIP 2006 - 2013 pe categorii de firme

Sursa: CIP, Date prelucrate Coface

7. SITUATIA JURIDICA A COMPANIILOR SI IMPACTUL INSOLVENTELOR

Aceasta sectiune a studiului se axeaza pe identificarea situatiei juridice actuale a firmelor din sectorul industriei de masini si echipamente, utilizand informatii despre stadiul firmelor si al procedurilor de insolventa publicate de Portalul online al ONRC²⁴ despre situatia dosarelor in instanta si publicate de Ministerul Justitiei prin Portalul Instantelor.

Coroborand stadiului oficial al firmei la Registrul Comertului cu anul infiintarii firmelor incluse in sectorul industriei de masini si echipamente, putem analiza dinamica sectoriala din punctul de vedere al infiintarii de firme noi si iesirii din functiune, din care rezulta ca:

- Din cele 5.471 de companii inregistrate cu CAEN principal in acest sector si care au depus situatiile financiare la 31.12.2011, un numar de 1.231 de companii (22,5% din total) nu mai sunt in functiune la sfarsitul lunii Iulie 2013, aflandu-se fie in diferite stadii ale procedurilor de insolventa, lichidare sau dizolvare, fie in intreruperi temporare de activitate.
- Un aspect atipic si ingrijorator pentru evolutia sectorului poate fi observat prin analiza distributiei companiilor care si-au incetat sau intrerupt activitatea in functie de anul infiintarii acestora, care arata ca aceste iesiri din functiune nu au afectat companiile

tinere confruntate cu dificultatile inerente primilor ani de activitate, ci mai degraba firme care acumulasera deja o experienta importanta in afaceri (vechimea medie pe piata a companiilor devenite inactivate fiind de 6 ani, iar 37% dintre ele avand chiar peste 12 ani de activitate).

- Numarul firmelor care si-au incetat activitatea in perioada 2012-2013 (1.231) este aproape egal celui al firmelor nou infiintate intre 2008-2011 (1.267), aceasta dinamica avand ca efect anularea in mare parte a contributiei benefice a firmelor noi la dezvoltarea sectorului si erodarea capacitatii de regenerare a acestuia din punct de vedere economic .
- Aceste tendinte devin si mai evidente prin compararea calibrului firmelor iesite din functiune cu cel al firmelor nou infiintate, cu ajutorul careia se observa impactul negativ al iesirii din functiune al unui numar mare de firme pe parcursul ultimilor 2 ani, care anuleaza in mare parte aportul adus de catre firmele „tinere” infiintate in perioada 2008-2011.

Diviziune de activitate	NUMAR FIRME		CIFRA DE AFACERI		NUMAR ANGAJATI	
	Infiintate	Disparute	Infiintate	Disparute	Infiintate	Disparute
Diviziunea 27	109	143	296.303.061	83.464.949	1.732	1.054
Diviziunea 28	217	375	333.871.812	405.637.517	1.736	6.917
Diviziunea 29	85	91	607.082.076	71.739.063	6.501	1.142
Diviziunea 30	201	182	174.128.353	215.479.291	2.008	2.424
Diviziunea 33	655	440	361.815.653	398.585.667	2.223	3.947
TOTAL SECTOR	1.267	1.231	1.773.200.955	1.174.906.487	14.200	15.484
SOLD SECTOR	36		598,294,468		-1,284	

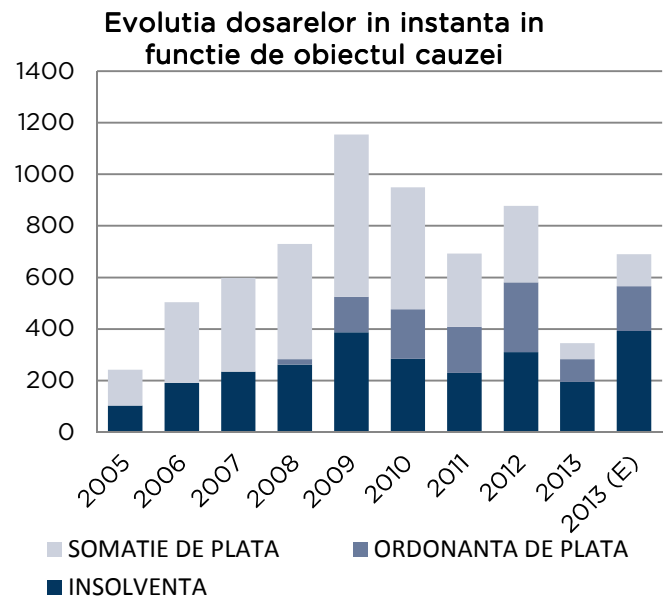
²⁴ Oficiul National al Registrului Comertului

- Astfel, iesirea din functiune in perioada 2012-2013 a celor 1.231 de firme din sector poate atrage dupa sine disparitia a nu mai putin de 15.484 de locuri de munca, in timp ce aportul adus de firmele nou infiintate se ridica doar la 14.200 de locuri de munca, inregistrandu-se astfel o scadere neta a efectivului de salariati din sector cu 1.284 de persoane.
- Cifra de afaceri pierduta la nivel sectorial prin disparitia a 1.231 de firme anuleaza doua treimi din totalul cifrei de afaceri de 1,77 MLD RON generata de firmele nou infiintate, din punctul de vedere al acestui indicator, sectorul ramanand cu un sold pozitiv de doar 598,3 MIL RON.
- Analizand separat aceasta dinamica pentru fiecare dintre cele 5 diviziuni de activitate din cadrul industriei de masini si echipamente, putem observa cu usurinta faptul ca dezechilibrele aparute in cadrul sectorului prin iesirea din functiune a unui numar ridicat de firme ar fi fost mult mai accentuate fara impactul puternic pozitiv al companiilor nou aparute in cadrul diviziunii 29 (Fabricarea autovehiculelor de transport rutier), care au generat o cifra de afaceri de peste 607 MIL RON si 6.501 de locuri de munca, compensand astfel rezultatul negativ al dinamicii iesiri - intrari de companii inregistrat in cadrul diviziunilor 28, 30 si 33 (pierderi agregate de 7.321 de locuri de munca si 150 MIL RON cifra de afaceri).

O alta directie de analiza in vederea identificarii complete a situatiei juridice actuale a companiilor din sectorul industriei de masini si echipamente o constituie verificarea implicarii acestora in litigii comerciale (procesele in instanta) cu impact direct si profund asupra riscului comercial si chiar asupra mentinerii in afaceri.

Acest tip de verificare are o importanta cu atat mai deosebita, cu cat in contextul actual al deteriorarii generale a disciplinei de achitare a

obligatiilor contractuale un numar tot mai mare de creditori apeleaza la diverse tipuri de actiuni in instanta in vederea recuperarii sumelor datorate de clientii rau-platnici.

Sursa: Portalul Instanțelor, MJ, Date prelucrate Coface

Pentru realizarea acestei analize, Coface Romania a verificat si prelucrat datele referitoare la dosare in instanta in care firmele din sectorul de masini si echipamente apar in calitate de debitor, iar obiectul cauzei din dosar este insolventa, somatie de plata sau ordonanta de plata, adica exact acele proceduri mentionate anterior ca avand un potential impact negativ major asupra firmelor.

Prin gruparea acestor date in functie de anul inregistrarii (deschiderii) dosarului si obiectul cauzei se poate obtine o imagine de ansamblu asupra procedurilor juridice cu impact comercial care implica firme din de masini si echipamente, dupa cum urmeaza:

- La sfarsitul primului semestru al anului 2013, firmele din sector erau implicate ca debitor in 6.094 de dosare avand ca obiect cauzele

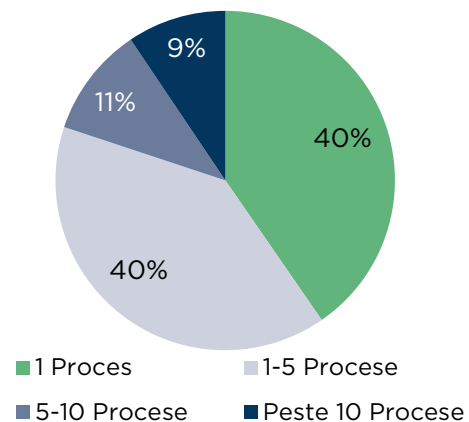
mentionate mai sus, deschise in perioada 2005-2013.

- Din punctul de vedere al anului deschiderii dosarului, se observa ca maximul absolut a fost atins in anul 2009, cand criza economica a determinat creditorii sa foloseasca din ce in ce mai mult procedurile in instanta (inclusiv cererile de insolventa) ca mijloc de presiune asupra creditorilor, in acest an deschizandu-se nu mai putin de 1.154 de dosare vizand companii din sectorul de masini si echipamente.
- Pe parcursul urmatoilor 2 ani (2010-2011), numarul dosarelor nou inregistrate a scazut in mod constant, in special pe fondul reducerii numarului de somatii de plata si a procedurilor de insolventa solicitate de creditorii care au inceput sa constate ca in multe cazuri procedura insolventei si lichidarea firmei debitoare nu duc in mod necesar si la recuperarea debitului.
- Aceasta tendinta de reducere a numarului de litigii comerciale in care sunt implicate firmele din sector nu s-a mentinut insa si pe parcursul anului 2012, cand s-au inregistrat cu 27% mai multe dosare decat in 2011, in contextul cresterii numarului de cereri de insolventa si ordonante de plata.
- Somatia de plata reprezinta tipul de procedura utilizat cel mai frecvent de catre creditorii (49% dintre dosare), urmata de cererea de insolventa (36%), in timp ce ordonanta de plata a fost folosita in doar 15% dintre dosare.
- Coreland cele 2.203 de dosare inregistrate pe Portalul Instantelor ca avand drept obiect cererile de insolventa cu 443 firme din sector pentru care au aparut in BPI²⁵ informatii privind deschiderea procedurii de insolventa, putem calcula o rata de

acceptare de catre instanta a cererilor de insolventa de 20% la nivelul acestui sector.

- Urmarind distributia dosarelor in instanta intre firmele din sectorul industriei de masini si echipamente, observam ca un numar de 1.412 de firme (adica 26% din numarul total de firme din sector considerate active la sfarsitul anului 2011) sunt implicate in calitate de debitor in cel putin un dosar referitor la insolventa, somatie sau ordonanta de plata.
- Repartizand firmele inregistrate cu procese referitoare la litigii comerciale pe categorii ale numarului de dosare, observam ca la nivelul sectorului exista un grup de 281 de firme (20% dintre cele cu dosare in instanta) care apar cu mai mult de 5 dosare inregistrate, ceea ce arata ca acest grup de firme este „specializat” in neplata obligatiilor contractuale, iar pentru recuperarea datoriilor, creditorii lor trebuie sa apeleze in mod constant si frecvent la instanta.

Distributie firme in functie de numar procese

Sursa: Portalul Instantelor, MJ, Date prelucrate Coface

²⁵ Buletinul Procedurilor de Insolventa publicat de ONRC

Impactul insolventelor asupra sectorului industriei de masini si echipamente

Conform datelor extrase din analiza periodica a insolventelor intocmita si publicata de catre Coface²⁶, distributia firmelor intrate in insolventa pe cele mai importante sectoare de activitate (realizata de Coface pe baza codurilor CAEN declarate de companii in situatiile financiare depuse pentru 2011) nu plaseaza industria de masini si echipamente in randul sectoarelor „fruntase” din punctul de vedere al numarului de companii insolvente, aceasta ocupand pozitia 15 dintr-un total de 23 de sectoare de activitate.

Aceasta pozitionare a sectorului de masini si echipamente are loc in contextul in care pentru al treilea an consecutiv topul primelor zece sectoare care inregistreaza cel mai mare numar al firmelor aflate in insolventa ramane neschimbat, observandu-se de asemenea, o crestere a gradului de concentrare pentru primele 3-5 sectoare.

Principalele aspecte remarcate prin analiza comparativa a situatiei insolventelor in cadrul sectorului si in ansamblul economiei romanesti sunt:

- Ponderea sectorului industriei de masini si echipamente in totalul insolventelor la nivel national ramane redusa si se situeaza constant in jurul valorii de 1%, cu tendinta de usoara reducere in ultimul an pe fondul cresterii rapide a insolventelor din alte sectoare de activitate.
- Numarul de insolvente la 1.000 de firme active (calculat ca $[\text{Nr. Insolvente} / \text{Nr. firme active}] * 1.000$) inregistrat in sector este sub media nationala, pe fondul evolutiei reduse la nivelul sectorului atat a numarului de firme insolvente, cat si a celui de firme considerate active.

Indicatori pentru firmele insolvente	Sector M-E	Total Insolvente Romania
Numar insolvente la 1.000 firme active	68	82
Grad capitalizare	13%	36%
Grad Indatorare	86%	57%
Rata profitului/ pierderii Nete	-8%	-14%
DSO (zile)	357	145
Cifra afaceri medie (mil.RON)	3,99	

²⁶„Studiul privind situatia falimentelor in Romania”, material trimestrial intocmit de Coface pe baza datelor publicate in Buletinul Procedurilor de Insolventa

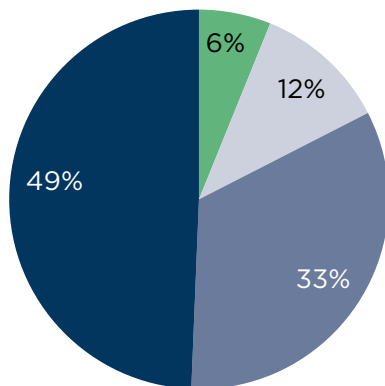
Comparand indicatorii financiari ai firmelor din sectorul industriei de masini si echipamente aflate in insolventa cu cei ai tuturor firmelor insolvente la nivel national, observam anumite particularitati ale sectorului analizat, dupa cum urmeaza:

- Majoritatea indicatorilor financiari luati in calcul inregistreaza in cazul firmelor din sector valori mult mai slabe decat cei calculati la nivelul tuturor firmelor insolvente din Romania, ceea ce arata ca in cazul acestui domeniu de activitate procedura de insolventa a indeplinit rolul de „selectie” din punct de vedere economico-financiar a

companiilor, afectand cu preponderenta firmele care au ajuns sa prezinte dezechilibre grave pe fondul unui management financiar defectuos.

- Durata medie de incasare a creantelor de catre companiile din sector ajunse in stare de insolventa este foarte mare (aproape un an) si se plaseaza mult peste valoarea oricum deteriorata a indicatorului inregistrat la nivel national, indicand astfel ca unul dintre factorii specifici care pot determina aparitia insolventelor la nivelul acestui sector este dificultatea de incasare la termen a creantelor comerciale.

Calibrul firmelor insolvente din sector

- Intreprinderi mari si foarte mari
- Intreprinderi mijlocii
- Intreprinderi mici
- Microintreprinderi

Sursa: ONRC, BPI, Date prelucrate Coface

<p>Intreprinderi mari si foarte mari</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 6% din total firme ▪ Genereaza 64% din cifra de afaceri ▪ Genereaza 45% din total datorii ▪ DSO 290 zile ▪ Grad capitalizare 28% ▪ Grad indatorare 71% ▪ Cifra afaceri medie 41,8 MIL RON ▪ Rata pierderii -3% ▪ Numar mediu salariatii 579 	<p>Intreprinderi mijlocii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 12% din total firme ▪ Genereaza 19% din cifra de afaceri ▪ Genereaza 24% din total datorii ▪ DSO 534 zile ▪ Grad capitalizare 23% ▪ Grad indatorare 77% ▪ Cifra afaceri medie 6,6 MIL RON ▪ Rata profitului 11% ▪ Numar mediu salariatii 105
<p>Microintreprinderi</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 49% din total firme ▪ Genereaza 4% din cifra de afaceri ▪ Genereaza 11% din total datorii ▪ DSO 531 zile ▪ Grad capitalizare -110% ▪ Grad indatorare 208% ▪ Cifra afaceri medie 0,3 MIL RON ▪ Rata pierderii -40% ▪ Numar mediu salariatii 3 	<p>Intreprinderi mici</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 33% din total firme ▪ Genereaza 13% din cifra de afaceri ▪ Genereaza 19% din total datorii ▪ DSO 372 zile ▪ Grad capitalizare -22% ▪ Grad indatorare 120% ▪ Cifra afaceri medie 1,6 MIL RON ▪ Rata pierderii -44% ▪ Numar mediu salariatii 19

Analizand distributia insolventelor in functie de categoria de marime a firmelor observam urmatoarele:

- Cu toate ca majoritatea companiilor din sector aflate in insolventa apartin categoriei IMM-urilor (94%), ponderea microintreprinderilor in totalul insolventelor (49%) este mai redusa in cazul industriei de masini si echipamente, comparativ cu alte sectoare analizate de Coface (unde acestea detin in general ponderi de pana la 75%).
- In ciuda ponderii numerice majoritare, microintreprinderile si intreprinderile mici au o contributie insumata de doar 17% din totalul cifrei de afaceri a firmelor devenite insolvente si prezinta cei mai deteriorati indicatori financiari (grad de indatorare extrem de ridicat, pierderi de 40% si respectiv, 44% din cifra de afaceri si grad de capitalizare negativ).

- O situatie aparte se poate observa in randul intreprinderilor mijlocii, ai caror indicatori financiari arata un grad de indatorare moderat si profitabilitate pozitiva, in acest caz aparitia starii de insolventa fiind determinata aproape exclusiv de incapacitatea de colectare a creantelor comerciale, segmentul remarcandu-se prin cea mai indelungata perioada de incasare a creantelor (534 de zile).
- Desi prezente in numar mic in totalul firmelor insolvente din sector (6%), intreprinderile mari si foarte mari genereaza cea mai ridicata cifra de afaceri si cele mai multe datorii, pierderile inregistrate si incapacitarea de finantare a activitatii prin incasarea la timp a creantelor afectand in mod ireversibil capacitatea de onorare a obligatiilor comerciale ale acestor companii cu impact important din punct de vedere economic si social.

8. ANALIZA RISCULUI SECTORIAL DIN PERSPECTIVA COFACE

Aceasta secțiune prezintă date despre evaluarea riscului comercial al companiilor din industria de mașini și echipamente, având la bază modelul propriu de rating Coface (denumit @rating score) pentru țările din Europa Centrală și de Est ale cărui principale caracteristici sunt:

- Indică probabilitatea de intrare în incapacitate de plată (default) a companiei analizate pentru următoarele 12 luni.
- Condensează toate variabilele relevante pentru situația unei companii într-un singur indicator de risc exprimat pe o scală de la 0 (insolventă în curs) la 10 (risc de insolvență minim), fiecare clasă fiind corelată cu o probabilitate de insolvență specifică.
- Utilizează modele econometrice calibrate diferit pentru fiecare țară în parte, combinând variabilele financiare (evoluția cifrei de afaceri, activelor fixe, capitalurilor proprii, indicatori de lichiditate, solvabilitate, profitabilitate etc.) cu cele calitative (vechimea firmei, forma de organizare, sectorul de activitate, informații despre acționari și relațiile cu alte firme, comportamentul de plată, existența cazurilor de colectare creanțe etc.).
- Diferențiază IMM-urile de întreprinderile mari și foarte mari.

Scorul final (@rating-ul companiei) este obținut ca o combinație liniară a celor două scoruri, cel financiar având o pondere de 0,7, iar cel calitativ de 0,3. În funcție de valoarea acestui rating, Coface încadrează companiile într-una dintre următoarele 3 grupe principale de risc:

- **Scoring @rating: 1-3 (NIGA - Non Investment Grade Agravated):** pentru companiile aflate în această grupă de risc nu este recomandată investiția, asigurarea comercială sau acordarea de credit

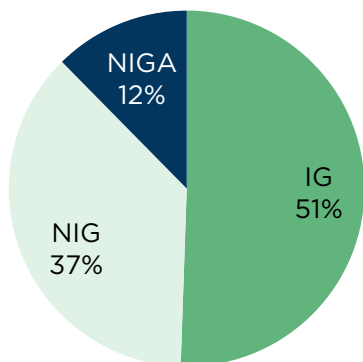
comercial. Din acest motiv, valoarea maximă a expunerii recomandate pe aceste firme va fi întotdeauna zero.

- **Scoring @rating 4-5 (NIG - Non Investment Grade):** pentru companiile încadrate în această grupă de risc nu este recomandată investiția, dar pot fi subiect al unei asigurări comerciale sau al unui credit comercial (cu precauție).
- **Scoring @rating 6-10 (IG - Investment Grade):** pentru companiile încadrate în această grupă riscul este considerat a fi scăzut. Întotdeauna va exista o expunere comercială recomandată pentru scorurile din această clasă de risc.

Coface România a analizat la nivel individual pe parcursul anului 2012, la solicitarea partenerilor de afaceri sau pentru monitorizarea expunerilor directe în cadrul diviziei de asigurări, un număr de **841 de companii din sectorul industriei de mașini și echipamente**, cu o cifră de afaceri totală de **43,5 MLD RON (10,3 MLD EUR)**, corespunzătoare unei ponderi de **66% din cifră de afaceri agregată la nivelul întregului sector al acestei industrii**.

Distribuția firmelor analizate pe clase de risc Coface confirmă rezultatele și tendințele constatate în secțiunea dedicată gestionării riscului de credit din capitolul 5 al acestui studiu, astfel că peste jumătate dintre firmele ce activează în acest sector prezintă un risc de insolvență scăzut (grupă IG), 37% sunt încadrate în grupă de risc peste medie (NIG), în timp ce doar 12% dintre ele prezintă risc ridicat (grupă NIGA).

**Distributia firmelor din sector
analizate de Coface in 2012 pe clase
de risc**

Din cele 841 de companii din sector analizate individual de Coface pe parcursul anului 2012, un numar de 504 de firme au fost analizate si in anul 2011, acestea reprezentand aproximativ 55% din cifra de afaceri agregata a firmelor active la nivelul intregului sector. Analizand modul in care aceste firme au migrat dintr-o clasa de risc in alta pe parcursul celor doi ani, observam urmatoarele:

- 177 de firme au fost incadrate in aceeasi clasa de risc, acestea reprezentand aproximativ 35% din esantionul analizat.
- 130 de firme au fost incadrate intr-o clasa de risc de insolventa mai mare, acestea reprezentand aproximativ 26% din esantionul analizat;
- 197 de firme au fost incadrate intr-o clasa de risc de insolventa mai mic, acestea reprezentand aproximativ 39% din esantionul analizat.

Interpretand aceste rezultate in corelatie cu calibrul firmelor, observam nu numai ca numarul firmelor cu evolutie pozitiva (scadere a riscului) este cu peste 50% mai mare decat al celor care au inregistrat o crestere a riscului, dar si ca exista tendinta imbucuratoare de crestere a soliditatii

companiilor cu impact major in ansamblul sectorului, intrucat cifra de afaceri totala a companiilor cu evolutie pozitiva (12,9 MLD RON) este mai mare decat a celor care au inregistrat o evaluare mai slaba a nivelului de risc (11,6 MIL RON).

La nivel detaliat al claselor de risc, tendinta principala care poate fi observata prin compararea distributiei ratingului in 2012 fata de 2011 este reducerea numarului de companii cu risc de insolventa ridicat (din clasele 2-3) si peste medie (din clasele 4-5) si migrarea acestora in zona de risc scazut a grupei IG (in clasele 6-8), industria de masini si echipamente plasandu-se si din acest punct de vedere printre putinele domenii de activitate care au cunoscut o evolutie favorabila in contextul economic dificil al ultimilor ani.

	Numar firme	Cifra de afaceri medie MIL RON
Total firme analizate in 2011 si 2012	504	71,73

si care reprezinta **55%** din suma cifrei de afaceri a tuturor firmelor active din sector din care:

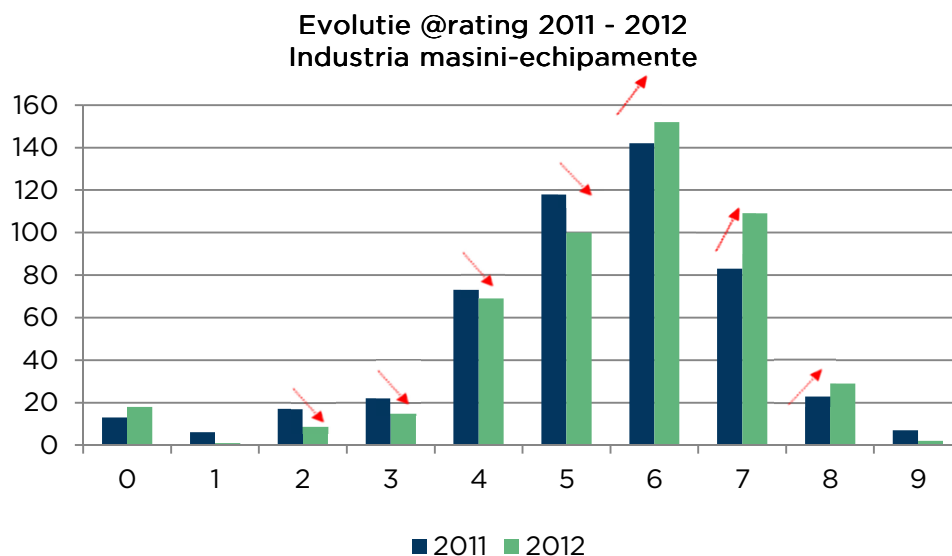
@rating identic	177	66,01
-----------------	-----	-------

Downgrade 1 clasa	83	38,93
Downgrade 2 clase	29	258,52
Downgrade peste 2 clase	18	47,72

Upgrade 1 clasa	122	52,71
Upgrade 2 clase	55	75,05
Upgrade peste 2 clase	20	116,16

Nota

Aceasta prezentare contine exclusiv proprietatea intelectuala a autorului de la data prezentului document si in conformitate cu informatiile disponibile la aceasta data. Documentul a fost elaborat din diverse surse considerate a fi serioase si de incredere. Cu toate acestea, autorul nu garanteaza in niciun fel ca informatiile continute in acest material sunt adevarate, corecte si complete.

Prezentarea si analiza datelor sunt oferite cu buna credinta si doar in scop informativ. Ca o

completare la acest material, alte informatii vor fi colectate in alt mod de catre cititor. Autorul nu isi asuma nicio raspundere pentru pierderile rezultate din utilizarea sau fundamentarea datelor folosite in prezentare.

Cititorul nu este autorizat sa extraga sau sa reproduca acest material si analiza implicit continuta pentru uz personal si intern, decat cu conditia ca acesta sa mentioneze, in mod clar, autorul. De asemenea, pentru a face orice declaratie publica sau pentru orice alt scop comercial, este nevoie de acordul scris al autorului.

Pentru mai multe informatii:
T. +40/21/231 60 20
comunicare@coface.ro
www.coface.ro

The logo for coface, featuring the word "coface" in a lowercase, sans-serif font. The "co" is in dark blue, and the "face" is in a lighter blue. The letter "o" is replaced by a green circular icon with a white arrow pointing clockwise.